

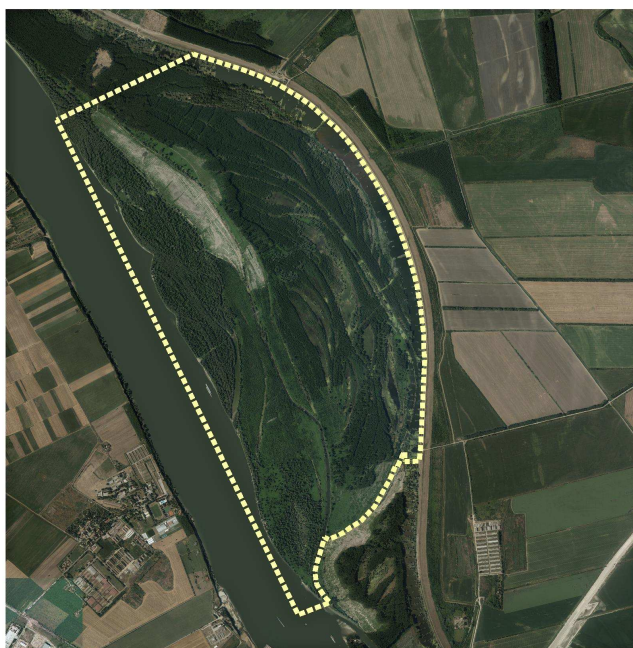
УРБАНИСТИЧКИ ЗАВОД БЕОГРАДА

ЈАВНО УРБАНИСТИЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ

Палмотићева 30, 11000 Београд, Телефони: дир. (011)3331-510, централа (011)3331-500, телефакс (011)3331-550
ПИБ: 100037991, Мат.Бр. 17239139, www.urbel.com, office@urbel.com

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НОВЕ ЛУКЕ У БЕОГРАДУ СА СЛОБОДНОМ ЗОНОМ

- Елаборат за рани јавни увид -

БЕОГРАД, Јул, 2016. год.

НАРУЧИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:

**Министарство грађевинарства, саобраћаја
и инфраструктуре**
Немањина 22-26, Београд

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:

УРБАНИСТИЧКИ ЗАВОД БЕОГРАДА Ј.У.П.
Палмотићева 30, Београд

РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:

Милан Цветковић, дипл.просторни планер
Александар Илић, дипл.инж.грађ.

РАДНИ ТИМ:

Зоран Мишић, дипл.инж.маш.
Миша Јовић, дипл.инж.ел.
Војислав Милић, дипл.инж.грађ.
Александра Везмар, дипл.геог.
Тања Поткоњак, дипл.физ.хем.
мр Аница Теофиловић, дипл.пејз.арх.
мр Весна Тахов, дипл.инж.геол.
Ивица Торњански, дипл.инж.геологије
Предраг Крстић, дипл.инж.саоб.
Смиљка Живанчев, инж.грађ.
Звездана Мојсић, струк.инж.геод.
Властимир Белановић,тех.
Наца Оташевић,тех.

ГЛАВНИ УРБАНИСТА ГРУПЕ:

Радмила Грубишић, дипл.инж.арх.

**ДИРЕКТОР СЕКТОРА
за стратешко планирање и развој:**

мр Александар Вучићевић, дипл.просторни планер

**ДИРЕКТОР СЕКТОРА
за регулационо планирање:**

Јадранка Живковић, дипл.инж.арх.

**ДИРЕКТОР СЕКТОРА
за саобраћај:**

Предраг Крстић, дипл.инж.сао.

**ДИРЕКТОР СЕКТОРА
за комуналну инфраструктуру:**

Бошко Вујић, дипл.инж.маш.

ЗАМЕНИК ДИРЕКТОРА:

Сања Ђорђевић, дипл.инж.арх.

ДИРЕКТОР:

др Небојша Стефановић, дипл.просторни планер

САДРЖАЈ

I	ТЕКСТУАЛНИ ДЕО	1
	1. УВОД.....	1
	2. ОБУХВАТ ПЛАНА	1
	3. ПЛАНСКЕ УСЛОВЉЕНОСТИ ИЗ ПЛАНА ШИРЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ	2
	4. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	10
	4.1. Постојећа планска документација.....	10
	4.2. Постојећа намена површина	10
	Постојеће шуме	11
	4.3. Постојећи саобраћај и саобраћајне површине	12
	4.4. Постојећа инфраструктурна мрежа и објекти	12
	Водоводна мрежа и објекти	12
	Канализациона мрежа и објекти	12
	Електроенергетска мрежа и објекти	13
	Телекомуникациона мрежа и објекти.....	13
	Топловодна мрежа и објекти	13
	Гасоводна мрежа и објекти.....	13
	4.5. Инжењерскогеолошке карактеристике терена	13
	4.6. Заштита природе	14
	4.7. Стање животне средине	15
	5. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА	16
	6. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА	17
	7. ПРЕДЛОГ ПЛАНског РЕШЕЊА.....	17
	7.1. Планирана претежна намена површина.....	17
	7.1.1. Површине јавне намене	17
	Планиране саобраћајне површине са пратећом инфраструктурном мрежом.....	17
	Планиране комуналне делатности и инфраструктурне површине	18
	<i>Водоводна мрежа и објекти</i>	18
	<i>Канализациона мрежа и објекти</i>	19
	<i>Водопривреда</i>	19
	<i>Електроенергетска мрежа и објекти</i>	19
	<i>Телекомуникациона мрежа и објекти</i>	20
	<i>Гасоводна мрежа и објекти</i>	20
	<i>Обновљиви извори енергије</i>	20
	Планиране шуме	20
	7.1.2. Површине остале намене.....	20
	Планиране привредне зоне.....	20
	7.3. Предлог основних урбанистичких параметара и процена планиране БРГП.....	21
	8. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	21
II	ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ.....	22
III	ДОКУМЕНТАЦИЈА	22

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НОВЕ ЛУКЕ У БЕОГРАДУ СА СЛОБОДНОМ ЗОНОМ

- Елаборат за рани јавни увид –

I ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. УВОД

Изради Просторног плана подручја посебне намене нове луке у Београду са слободном зоном (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу **Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене нове луке у Београду са слободном зоном** („Службени гласник РС”, бр. 22/16) (у даљем тексту: Одлука) коју је донела Влада Републике Србије, а на основу Стратегије развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године којом је утврђено измештање постојеће луке у Београду на нову локацију, као и на основу потписаног Меморандума о разумевању о сарадњи између Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије и Phina Environmental Energy Holdings P.O. Ltd на изградњи нове луке у Београду код Пупиновог моста, закљученог 16. Априла 2015. године (у даљем тексту: Меморандум).

2. ОБУХВАТ ПЛАНА

У складу са Одлуком обухваћен је део територије градске општине Палилула, некадашњи меандар реке Дунав, део шумског (форланд) и водног земљишта између насипа у Ковилову код Црвенке, границе Генералног урбанистичког плана Београда („Сл.лист града Београда”, број 11/16) и акваторије Дунава, као и део саме акваторије.

Површина обухваћена Просторним планом износи око 873 ha.

Коначна граница утврдиће се у фази израде и верификације Нацрта плана.

За израду елабората за рани јавни увид коришћене су следеће подлоге:

- орто-фото снимак у Гаус-Кригеровој пројекцији, резолуцији 40 цм за целокупно подручје плана из 2013. год.;
- дигитални катастарски план у векторском облику (shape-датотеке).

Предложена граница Плана приказана је на свим графичким прилозима овог елабората.

3. ПЛАНСКЕ УСЛОВЉЕНОСТИ ИЗ ПЛАНА ШИРЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ

Закон о Просторном плану Републике Србије („Службени гласник РС“, број 88/10)

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године утврђују се дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији.

Просторни план се разрађује регионалним просторним плановима, просторним плановима подручја посебне намене, просторним плановима за подручја утврђена Просторним планом, просторним плановима јединица локалне самоуправе, урбанистичким плановима, плановима и програмима развоја, прописима и општим актима донетим за њихово спровођење.

Визија просторног развоја Републике Србије

У погледу просторног развоја дугорочна визија Републике Србије је да буде: територијално утврђена и регионално уравнотежена, одрживог економског раста и конкурентна, социјално кохерентна и стабилна, инфраструктурно опремљена и саобраћајно приступачна, очуваног и заштићеног природног и културног наслеђа, квалитетне животне средине, и функционално интегрисана у окружење.

Ка остварењу ове визије Република Србија ће уложити посебне напоре да, између осталог, искористи свој геостратешки положај у Европи, заснован на трансдржавним потенцијалима река Дунава, Дрине, Саве и Тисе, као и венаца Карпатских и Балканских планина.

Концепција просторног развоја Републике Србије

За просторни развој Републике Србије од значаја ће бити и карактеристичне целине и објекти апсолутног или релативног идентитета који се препознају, афирмишу или идентификују на регионалном, националном или међународном нивоу, као што су:

- урбани центри и њихова средишта са својом специфичном улогом у идентификацији и афирмацији урбане културе;
- тачке укрштања коридора VII и X - „црвене тачке“ (Нови Сад, Београд и Бешка) које по значају омогућавају интензивнији развој туристичких, привредних и саобраћајних активности и услуга;
- стратешки објекти у енергетици (хидроцентрале, капитални рударски басени), саобраћају (луке, аеродроми, гранични прелази), одбрамбеној активности (велики полигони) и сл;

За оптимално комбиновано коришћење европских Коридора VII и Коридора X неопходно је рехабилитовати дунавски простор, што обухвата: комплетирање постојећих и изградња нових, адекватних терминала за интермодални саобраћај (повезивање разних видова саобраћаја); даља имплементација речног информационог сервиса (РИС) на међународним пловним путевима; обнова мостова и изградња нових; реконструкција бродских преводница Ђердап I и II; чишћење корита Дунава од потопљених пловила (немачке флоте, хаваријских удеса итд.); уређење корита Дунава.

Међу стратешким приоритетима посебна пажња даје се развоју најзначајнијег речног коридора - Дунаву, односно развоју Коридора VII, дужине 2.500 km, који је део Трансевропског пловног пута (Рајна - Мајна - Дунав), као и припреми за изградњу нове луке Београд на Дунаву у гравитационом подручју Београда и унапређење и развој међународно значајних лука које треба да постану велики транспортни центри.

Обавезе и смернице за планску разраду

У планској разради овог просторног плана утврђује се обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више одређених намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса, између осталих и за *подручје инфраструктурног комплекса, коридора или мреже коридора међународне, магистралне и регионалне инфраструктуре (саобраћајна, енергетска, и водoprивредна, и електронска комуникациона мрежа и опрема); по потреби и друга подручја, односно објекти, за које локацијску и грађевинску дозволу издаје надлежно министарство, односно подручја за која надлежни орган утврди да постоји потреба планирања његовог уређења овом врстом плана.*

Измене и допуне Регионалног просторног плана административног подручја града Београда („Службени лист града Београда“, бр. 38/11)

Општи циљеви и стратешки задаци

Као један од стратешких задатака дефинисано је успостављање ефикасне и одрживе саобраћајне инфраструктуре и одговарајуће укључење у европску саобраћајну мрежу (TENs и TINA).

Усклађена и унапређена европска саобраћајна мрежа представља кичму развоја данашње Европе. Град Београд, би услед повољног географског положаја, дугорочно посматрано, могао да постане једна од пресечних тачака-капија ове мреже (Gate-city), што би значајно утицало на побољшање привредног локацијског квалитета метрополитена и ширег региона. Уједно би такво умрежавање допринело формирању читавог низа потребних логистичких услуга, а самим тим и стварању квалитативних радних места.

Просторни развој региона Београд

Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

Основни циљ развоја саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре је:

- на међународном плану, **валоризација његовог повољног географског положаја и положаја у мрежи европских коридора**, путем успостављања ефикасне саобраћајне инфраструктуре и њеног функционалног и технолошког повезивања са европском саобраћајном мрежом;
- на регионалном плану, **спречавање даљег пропадања саобраћајне основе и погоршања услова превоза путника и робе**, као и постављање основа за развој система у будућности.

У овом контексту посебну улогу играју трансевропске и паневропске транспортне мреже (TENs и TINA), где се очито назире интерес Европске Уније у погледу саобраћајног умрежавања Србије са окружењем. То се превасходно односи на коридор VII и коридор X који се управо код Београда укрштају, због чега приоритет представља **организовање снажног логистичког система** у метрополитену Београда са центром у Београду и пунктовима у Панчеву и Смедереву (договорно са овим градовима).

За остварење основног циља у планском периоду до 2021.године, секторски задаци су:

- **развој саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре** дефинисати програмски као приоритет економске и социјалне политике АП Београда;
- **остварити равнотежу између екстерног повезивања АП Београда и интерног организовања** унутар територије, као јединствене целине у координацији са метрополитенским окружењем;

- **усаглашавање и координација свих видова саобраћаја** (путни, железнички, речни, ваздушни), ради организовања мултимодалног чвора европског ранга са мрежом логистичких центара;
- **чврста координација са пројектима** чији је ослонац на коридорима VII и X;
- **развој партнерства јавног и приватног сектора** код планирања, изградње и експлоатације саобраћајних мрежа и објеката;
- **стварање ефикасног и комфорног јавног саобраћаја** на градском подручју Београда ослоњеног на систем капацитетног шинског превоза, као и подизање нивоа услуге приградског јавног превоза и његово интегрисање са јавним саобраћајем у осталим урбаним центрима АП Београда;
- **развој, рехабилитација, ревитализација и реконструкција саобраћајних мрежа и објеката** (путна, железничка, бицикличка, мреже у функцији туристичких, рекреативних кретања и др.);
- **стандардизација и модернизација техничких елемената**, саобраћајне инфраструктуре, саобраћајних средстава, сигнализације и режима саобраћаја;
- **дефинисање политике и подршка развоју саобраћаја** као привредне гране.

Развојна концепција

У погледу повезивања Метрополитена Београда са међународним и националним окружењем предвиђено је:

робно-транспортни центри

- развој луке "Београд", као места непосредног пресека коридора VII и X, у координацији са луком "Дунав" у Панчеву, луком "Смедерево" и луком у Новом Саду, као јединственог система интегралног транспорта;
- развој логистичких робно-транспортних центара (РТЦ), у координацији са општинама у непосредном и ширем окружењу, на следећим локацијама: Панчево, Смедерево, Нови Сад и Шабац. На АП Београда, развој логистичких РТЦ међународног значаја на локацијама: Добановци, лука "Београд" и Врчин;
- осавремењавање робно-транспортних центара формирањем специјализованих Ro-Ro I ћуске раск терминала као и развој контејнерских терминала који ће задовољити савремене технолошке, просторне и организационе критеријуме.

речни саобраћај

- погодности положаја Београда на коридору VII искористити за веће ангажовање у превозу роба речним транспортом и бољу повезаност са лукама на Дунаву суседних и других европских држава (Аустрије, Мађарске и Румуније), у складу са Дунавском стратегијом и ППППН Коридора 7;
- стратешку позицију на Дунаву град Београд ће сачувати непрекинутим функционисањем луке Београд, у складу са Законом о лукама, модернизованом у правцу контејнерске луке, на локацији која ће бити одређена урбанистичким планом;
- с обзиром на положај Београда у односу на две међународне реке Дунав (коридор VII) и Саву потребно је, поред лука за прихват теретних бродова, обезбедити и локације за путничка пристаништа и марине опремљене за прихват иностраних бродова.

Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 – Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник РС”, број 14/15)

Непосредан циљ израде Просторног плана је допринос уређењу, развоју и заштити Дунава као првенствено пловног коридора, али и водног, еколошког, културног и туристичког коридора. Кључне одреднице Просторног плана су усмерене ка: постизању већег степена конкурентности и квалитета пловног пута Дунава, односно пратећих садржаја и објеката у функцији безбедности пловидбе, наутике и др.; остваривању бржег уређења водног пута Дунава према међународним стандардима, у складу са начелима европске транспортне политике у домену водног и комбинованог транспорта; успостављању равнотеже између речног и других видова превоза, као кључа успешне стратегије одрживог развоја транспорта; стварању предуслова за реализацију развојних интереса Републике Србије на подручју Паневропског коридора VII у оквиру саобраћајних, економских, културних и других облика интеграција у европске развојне токове.

Просторни план обухвата подручје водног паневропског коридора VII (сектор кроз Републику Србију) утврђеног Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године. Просторним планом обухваћени су:

1) коридор водног пута Е80 - Дунав, укупне дужине око 588 km и то:

(1.1) деонице коридора водног пута (од улаза у Републику Србију из Мађарске до излаза из Републике Србије ка Републици Бугарској, а изузимајући деонице кроз градове и градска насеља) дужине око 495,00 km и ширине од око 150 m до око 5200 m, које обухватају трасу пловног пута са заштитним појасевима, и то:

(а) **непосредним заштитним појасом** – са трасом међународног пловног пута (ширине до 200 m) и делом водног пута Дунава (то јест делом водног земљишта: акваторија и водно приобално земљиште, спрудови-аде и рукавци које вода повремено плави услед преграђивања текуће воде, експлоатацијом минералних сировина и сл., чија граница одговара нивоу уреза воде у висини од 3 m од ниског пловидбеног нивоа (у даљем тексту: НПН), а који представља пловидбени и регулациони ниво речног тока

(б) **ширим заштитним појасом** – са делом водног земљишта (корито Дунава за велику воду са приобалним земљиштем),

2) зона непосредног утицаја коридора водног пута

Концепт и планска решења одрживог просторног развоја коридора водног пута

С обзиром на прогнозе о потенцијалном утростручењу транспорта роба између Западне Европе и Истока, и на стратешко опредељење ЕУ да подржи интегрални развој Подунавља, посебно луке Констанца, потребно је утврђивање јасног концепта изградње капиталних логистичких, лучких и инфраструктурних капацитета у оквиру коридора, као и просторне организације дела привредних активности које генеришу могући транспорт робе и путника Дунавом.

Концепт развоја и планска решења развоја коридора водног пута Дунава усклађени су међународно дефинисаним политикама и принципима развоја, усвојеним декларацијама, стандардима и другим документима од значаја за развој, заштиту и уређење оваквих подручја, као и са релевантним искуствима планирања и уређења водних путева у Републици Србији и земљама са вишим степеном развоја коридора водних путева (пре свега Савезне Републике Немачке, Републике Аустрије, Краљевине Холандије и др.).

За пловни пут Дунава на подручју Републике Србије неопходно је обезбедити европске услове везане за уређење, коришћење и заштиту водних путева. При томе се мора имати у виду да је пловни пут на Дунаву у потпуности дефинисан међународним прописима са становишта правне, техничке и безбедносне регулативе. Овом регулативом су прописани габарити, услови пловидбе, мере за одржавање и унапређење пловног пута, као и прописи од значаја за пратећу пловидбену инфраструктуру (која обухвата луке, пристаништа, зимовнике и склоништа, сидришта, марине, бродске преводнице, бродоградилишта и објекте за обележавање и сигнализацију пловног пута). Применом савремених информационих технологија подиже се ефикасност коришћења пловног пута, обезбеђење сигурне пловидбе и интеграција водног транспорта са осталим видовима транспорта, као и очување животне средине (унапређењем технологија у процесу извођења регулационих радова, одржавања и експлоатације пловног пута).

Пратећа инфраструктура водног пута

Пратећа пловидбена инфраструктура обухвата: луке, пристаништа, сидришта, зимовнике, марине, бродске преводнице, бродоградилишта и објекте за обележавање и сигнализацију водног пута. Просторним планом дефинисани су основни критеријуми развоја и правила уређења водног пута за пратеће садржаје пловидбене инфраструктуре (луке, пристаништа, зимовници, марине, бродоградилишта) у складу са прописаним класама водног пута.

Наведени услови, критеријуми и препоруке су усмеравајући за планирање пратећих садржаја у коридору, израду одговарајуће урбанистичке и техничке документације за те садржаје, као и њихову реализацију.

У планирању и реализацији пратећих садржаја у коридору међународног водног пута Е80 – Дунав, неопходно је придржавати се, између осталог, и **наутичких услова** који обухватају поштовање:

- хидрографских, хидролошких, геолошких и пловидбених подлога, у реону пратећег садржаја;
- критеријума безбедности – планирање висине/коте приобаља пратећег садржаја у односу на максималну амплитуду водостаја (до око 10 m); анализе утицаја висине таласа који се могу појављивати услед ветра; анализе утицаја кретања леда; анализе кретања вученог наноса који ствара опасност смањења дубина поред оперативне обале, односно на улазу у базен; анализе кретања суспендованог наноса који може у извесним случајевима изазвати јаче замуљивање базена;
- техничких захтева пловидбе – потребних површина и дубина акваторије као и дубина и дужина оперативних обала;
- безбедности пловидбе – у оквиру лучке и пристанишне акваторије која не сме да сузи ширину пловног пута испод прописаних габарита и др.

Утврђују се следећи усмеравајући **критеријуми за размештај пратећих садржаја** у коридору међународног водног пута Е80 – Дунав:

- 1) размештај пратећих садржаја обезбедиће функционално задовољавање: основних захтева безбедности речног саобраћаја; комфора корисника водног пута и квалитета услуга корисника пратећег садржаја; и основних захтева у погледу садашњих и будућих потреба и могућност фазне реализације пратећих садржаја у зависности од пораста речног транспорта, наутичког туризма, потреба градова и насеља, и неопходних реконструкција;
- 2) поштовање функционалних растојања између пратећих садржаја, уз уважавање специфичности водног пута и затеченог стања, односно стечених обавеза везаних за постојеће објекте за које су издате грађевинске и употребне дозволе;

- 3) обезбеђење користи за локалну заједницу, могућност запошљавања, приход локалних заједница од пореза на профит туристичких/наутичких и др. комерцијалних објеката и др;
- 4) стационажа одређеног садржаја представља стационажу речног километра Дунава на контакту са водним путем (улазним-излазним каналом) или у односу на средину дужине садржаја; стационаже планираних садржаја су оријентационе и ближе ће се дефинисати кроз примену Просторног плана.

У изградњи пратећих садржаја у коридору водног пута препоручује се поштовање принципа: био-климатске архитектуре и еколошких критеријума са малим степеном утицаја на средину; коришћења обновљивих извора енергије и напредних техника градње које користе сунце за грејање и ветар за климатизацију, као и локалне грађевинске материјале; уклапања у пејзаж приобаља; и др.

Луке

Лука представља водни и са водом непосредно повезани копнени простор са објектима намењеним за пристајање, сидрење и заштиту пловила, као и за укрцавање и искрцавање путника и робе, у којој се обављају делатности које су с робом или пловилом у непосредној економској, саобраћајној или технолошкој вези. Лучке услуге су: наутичке услуге (привезивање и одвезивање пловила, пилотажа, боксажа, прихват и опслуживање пловила на сидришту, снабдевање пловила, посаде и путника) и транспортне услуге (укрцавање, искрцавање, прекрцавање, пренос и слагање терета, складиштење, депоновање и транспортне операције у зависности од врсте терета, припрема и обједињавање терета за транспорт, услуге прихвата и отпреме путника, као и пријем и отпрема отпада са пловила и пловних објеката). Остале привредне делатности у луци укључују дистрибуцију и логистику терета, дораду и оплемењивање робе, као и индустријске производне делатности, а све у циљу потпуније искоришћености лучких капацитета.

Просторним планом се утврђују планске смернице развоја лука. Ближе локације, правила и критеријуми уређења лука биће утврђене уредбом о условима које морају да испуњавају луке, пристаништа и привремена претоварна места, Стратегијом развоја водног саобраћаја Републике Србије, као и планом детаљне регулације, на основу одговарајућих истраживања и техничке документације. Утврђују се следећи усмеравајући критеријуми за развој лука: положај на водном путу; опремљеност капацитета; услови повезивања са залеђем и афирмација мултимодалног саобраћаја; изградња, модернизација и одржавање лучке инфраструктуре; расположив простор за могуће проширење лучких капацитета; привредни и индустријски развој гравитационог подручја и потреба за услугама водног транспорта и лука; безбедан прихват пловила и обављање лучких делатности у складу са наменом луке; редовно одржавања лучке акваторије и објеката безбедности пловидбе на лучком подручју; заштита лучког подручја и акваторије од загађења; одговарајућа површина и дубина акваторије пристаништа (укључујући гарантовани газ од најмање 2,5 m а пожељно је 3,5 m, који осигурава сигурну пловидбу и маневар бродова) и дужина оперативних обала у односу на садашње и будуће меродавне највеће димензије пловила која саобраћају на водном путу E80 (минимум 110 m); и др. Поред тога, важан критеријум је поштовање начела рада лука који обухвата: јавни карактер лука и доступност лучких капацитета свим корисницима и осигуравање високих стандарда сигурности, заштите природе и животне средине.

Основни садржаји лука (грађевине, објекти, интермодални центри и други делови луке) су:

- лучка инфраструктура: изграђене обале за пристајање пловила (кејски зидови и слично), лучке саобраћајнице (путеви, стазе, железнички колосеци са припадајућим железничким уређајима), водоводне, канализационе, енергетске и комуникационе мреже, расвета, ограде, као и друге грађевине и уређаји који по својој намени служе за безбедан прилаз и привезивање пловила; и
- лучка супраструктура: грађевине изграђене на лучком подручју (управне зграде, складишта, силоси, резервоари), као и посебна опрема (контејнерске дизалице, пријемне станице за отпад са пловила и пловних објеката, постројење за прихватање каљужних вода,

отпадних уља и опасног отпада, кранови, пристани за укрцавање и искрцавање путника и слично).

Планска решења

Просторним планом **резервише се простор за коридор међународног водног пута E80 – Дунав** (Паневропски коридор VII) дужине око 588 km и ширине од око 150 m до око 5200 m, односно укупне површине око 698 km² (око 16% површине планског подручја) и то за: трајно заузимање дела водног земљишта за потребе изградње и функционисања међународног пловног пута ширине око 200 m, уз додатне површине за пратеће садржаје водног пута који су под посебним режимом уређивања и коришћења (луке од око 0,2 до 1 km², марине од око 0,01 до 0,04 km², пристаништа од око 0,02 km², и др;), што ће се детаљније утврдити плановима детаљне регулације, на основу одговарајућих истраживања и техничке документације.

Ширина заштитних појасева коридора водног пута Просторним планом дата је оквирно и биће коначно утврђена плановима детаљне регулације за деонице коридора водног пута E80 – Дунав (на подручју генералних планова кроз градове Нови Сад, Панчево, Београд и Смедерево и за пратеће садржаје на деоници водног пута од улаза у Србију из Мађарске до излаза из Републике Србије ка Републици Бугарској).

Просторни план представља плански основ за ближе утврђивање границе водног земљишта зона, од стране надлежног министарства, надлежног органа АП Војводине (на територији Војводине) и надлежног органа Града Београда (на територији Београда).

Правила употребе земљишта, уређења и грађења

Правила уређења и грађења су обавезујућа за друге просторне планове подручја посебне намене чији се обухват преклапа са обухватом овог просторног плана и за њихову разраду урбанистичким планом за целине посебне намене или деонице коридора инфраструктурних система који се укрштају са водним путем Дунава на деоницама које су у обухвату непосредног заштитног појаса и ширег заштитног појаса водног пута; и усмеравајућа на преосталом делу подручја Просторног плана.

Правила уређења, грађења и организације земљишта у оквиру водног добра Дунава за заштитне појасеве водног пута

Водно добро Дунава (воде и водно земљиште у оквиру непосредног заштитног појаса и ширег заштитног појаса водног пута) користи се на начин којим се не утиче штетно на природна својства воде, живот и здравље људи, биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра и не ограничавају права других (који под одређеним условима могу стећи право коришћења), и то за: изградњу водних објеката у функцији водопривреде и постављање уређаја намењених уређењу водотока, пловних путева и водног саобраћаја; одржавање корита водотока и водних објеката; спровођење мера заштите вода; спровођење заштите од штетног дејства вода; мониторинг вода; и остале намене (објекти инфраструктуре, објекти намењени рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову и др.) у складу са законом и условима министарстава и покрајинских секретаријата надлежних за саобраћај, водопривреду и здравље, надлежних завода за заштиту природе и споменика културе, републичких и покрајинских јавних предузећа која управљају водама и шумама, и у складу са планским решењима и уређења и грађења просторног плана.

Приобално земљиште (инундационо подручје) између насипа за одбрану од поплава и корита Дунава на заштићеној страни иза насипа у ширини не мањој од 100 m од ножице насипа на унутрашњој брањеној страни (односно 50 m од ножице насипа на свим брањеним површинама деонице водног пута на подручју у обухвату генералних планова за градове),

као и подручје незаштићено од поплава са висином обале од око 10 m, може се користити на начин којим се не угрожава спровођење одбране од поплава и обављање других активности које се односе на управљање водама. На територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, а на територији града Београда надлежни орган града Београда може да одреди и другачију ширину приобалног појаса.

У оквиру поглавља „Концепт и планска решења одрживог просторног развоја коридора водног пута“ дате су оријентационе локације и основна Правила за луке, пристаништа, марине и друге пратеће садржаје пловног пута чији ће се капацитети, тачне локације и посебна правила утврдити након детаљног сагледавања хидротехничких и осталих карактеристика постојећих и планираних локација, кроз одговарајућу планску документацију за сваку појединачну локацију.

Табела IV-1: Вредности параметара габарита пловног пута категорија VIc и VII

Параметри	Категорија	
	VIc	VII
Минимална дубина пловног пута у односу на НПН	2,5 m	3,5 m
Минимална ширина пловног пута	180-200 m	180-200 m
Минимални радијус кривине пловног пута	1000 m	1000 m
Кота доње ивице мостовских конструкција изнад високог пловидбеног нивоа (ВПН)	9,5 m	10,0 m
Корисна ширина пловног распона - отвора мостова (са хоризонталном доњом ивицом конструкције) не мање од	150 m	150 m
Слободна ширина пловног распона - отвора моста код лучних мостова дозвољава се по тетиви лука (без умањења распона између ослонца) не мање од	120 m	120 m
Корисна висина надземних телефонских телеграфских и других линија које нису под напоном не мање у односу на ВПН од	16,5 m	16,5 m
Корисна висина надземних линије под напоном од 110 kw не мање у односу на ВПН од (што се увећава по 1 cm за сваки киловат изнад 110 kw)	19,0 m	19,0 m
Дубина укопавања цевовода (нафотовода, гасовода и продуктовода) мерена од горње ивице цевовода, не мања од дна регулисаних корита водотока	1 m	1 m
Дубина укопавања цевовода (нафотовода, гасовода и продуктовода) мерена од горње ивице цевовода, не мања од дна нерегулисаних корита водотока (односно не мање од 1,1 m при пресецању канал за одводњавање и наводњавање)	1,5 m	1,5 m
Дубина укопавања подземних електроенергетских и електронских комуникационих каблова испод коте дна водотока уз обезбеђење потребних мера заштите и сигурности каблова у складу са условима надлежног предузећа и важећим законским прописима, и то у односу на НПН у приобаљу	1 - 2 m до 4,5 - 5 m, а на већим дубинама се полаже синусоидно	
Дубина укопавања подземних водоводних и канализационих инсталација, испод коте дна и врха цеви, (за водоводе се препоручује прелаз по конструкцији моста)	минимум 2 m	

Приоритети и стратешко-развојни пројекти

У спровођењу планских циљева и концепције, као и у примени дефинисаних критеријума, мера и инструмената овог Просторног плана, један од општих приоритета је развој ефикасног система лука, са јавном функцијом, и мултимодалних терминала на обалама Дунава и њихово повезивање са осталом инфраструктуром.

Остали развојни документи

Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије („Службени гласник РС“, број 3/15)

Луке и пристаништа су важни делови инфраструктуре који омогућавају транспорт робе унутрашњим водним путевима. Повезујући мрежу унутрашњих водних путева и копнених видова транспорта, луке представљају главна чворишта на транспортној мрежи, привлаче привредне активности и омогућавају развој региона. Ефикасно повезивање друмског, железничког и водног транспорта је предуслов за подстицај раста промета на унутрашњим пловним путевима и интеграцију транспорта роба на унутрашњим пловним путевима у интермодални транспортни ланац.

На основу дугорочних основа организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије садржаних у Закону о просторном плану Републике Србије од 2010. до

2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10), препознате су следеће локације као постојеће или потенцијалне луке: Апатин, Богојево, Бачка Паланка, Нови Сад, Београд, Панчево, Смедерево, Ковин и Прахово на Дунаву, Сремска Митровица и Шабац на Сави, као и Сента на Тиси.

Полазећи од захтева садржаних у Уредби 1315/2013/ЕУ, за укључивање домаћих лука у тзв. *Pore Network Ports* неопходно је да у тим лукама буду испуњени услови прописани овом уредбом.

Чињеница да се током времена град Београд развијао ка луци, те да је лука током времена постала непосредно окружена урбаним срединама представља највећу препреку за развој луке у Београду на садашњој позицији. С тим у вези, потребно је размотрити мере и начин за постепено измештање луке на нову локацију, у складу са одредницама Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године. У том смислу потребно је израдом и усвајањем одговарајуће документације за утврђивање лучког подручја, изградњу и развој нове луке у Београду, а у складу са Генералним планом Београда до 2021. године, утврдити позицију за изградњу нове луке, при чему је од нарочитог значаја утврдити модел развоја будућег лучког подручја луке у Београду. У том смислу, потребно је утврдити да ли је економски и саобраћајно прихватљивије да се нова лука у Београду развија у смислу интегрисаности лучког подручја или тзв. деконцентрацијом лучког подручја на више потенцијалних локација (терминала) на територији града Београда (по угледу на Луку Париз). Саставни део ове документације биће планирани износи трошкова, као и предлози начина финансирања планова изградње и развоја луке.

Структуру нове луке у Београду требало би да чине: терминал за генерални терет, контејнерски терминал, терминал за расуте терете, терминал за течне терете, RO-RO терминал, Huske rack терминал и др. терминали.

Приликом одређивања лучких подручја иста ће се тражити у оквиру макролокација са стабилним генераторима робних токова, при чему ће то најчешће бити индустријске зоне и аграрна подручја у којима су препознате значајне количине роба погодних за превоз водним путем, како у допреми, тако и у отпреми. Приликом њиховог одређивања настојаће се да се иста у највећој могућој мери прошире у циљу отварања могућности за улазак нових лучких оператера на тржиште лучких услуга, те разбијања унутарлучких монопола као једне од главних карактеристика данашњег лучког система Републике Србије.

4. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

4.1. Постојећа планска документација

Простор обухваћен границом Плана није у претходном периоду био предмет детаљне планске разраде.

4.2. Постојећа намена површина

У постојећем стању издвајају се:

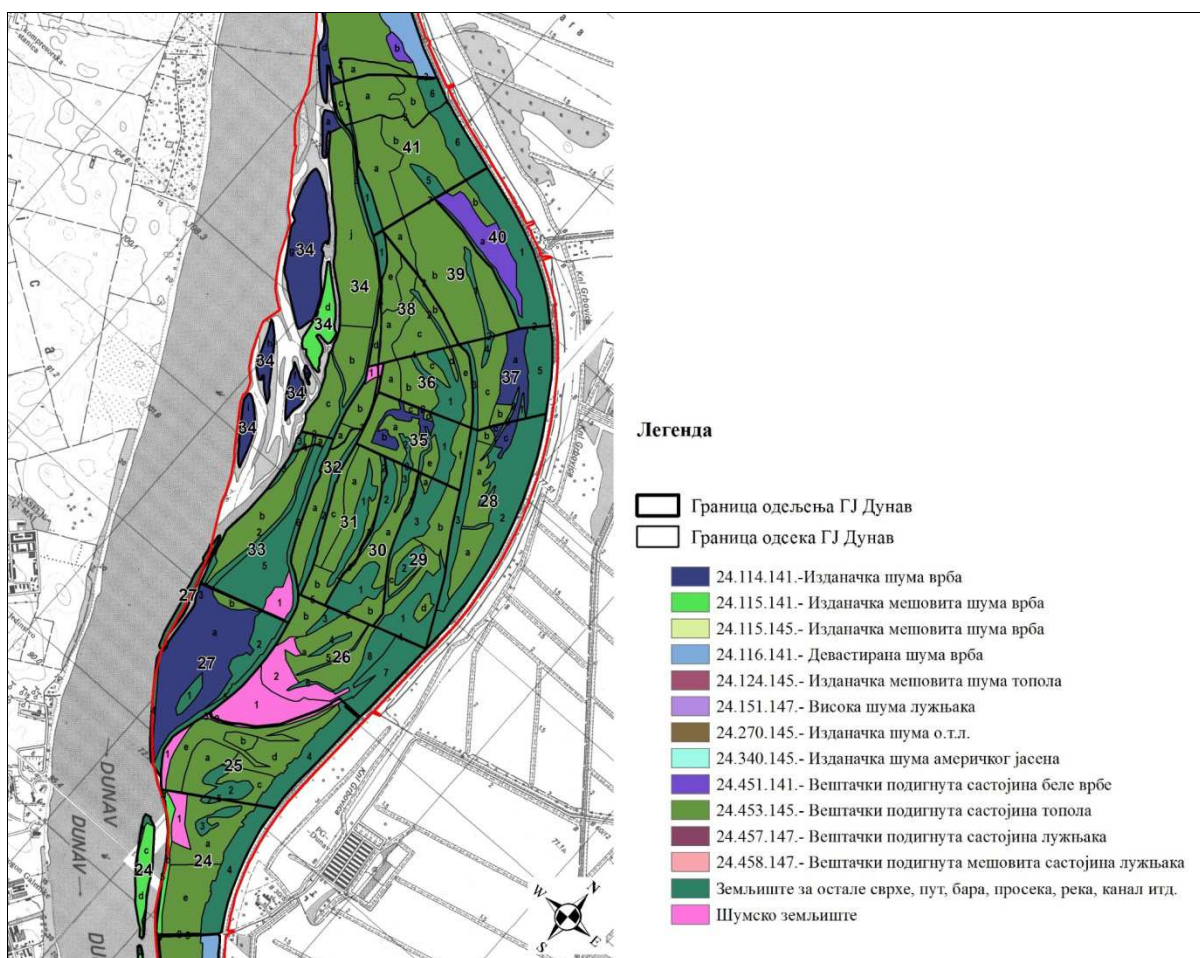
- шуме
- воде и водне површине (акваторија реке Дунав са рукавцем и водопривредним објектима)

Постојећи начин коришћења земљишта приказан је на графичком прилогу бр. 2: „Постојећа намена површина“ Р 1: 5000

Постојеће шуме

Планско подручје се налази у делу форланда леве обале Дунава (платно, небрањено подручје између насипа и корита Дунава), чији рељеф је обликован сталним алувијалним деловањем Дунава, плављењем и таложењем речног песка, шљунка и муља. Подручје је испресецано рукавцима (дунавцима), бројним барама и мртвајма. Режим подземних вода условљен је режимом вода у околним водотоцима (Дунав, Тамиш и Карашац), инфилтрацијом падавинских вода, евапотранспирацијом, али и одводњавањем и коришћењем подземних вода. Специфичности различитих станишта предметног подручја и потреба за остваривањем основне функције форланда – заштита од поплава, дефинисали су састав вегетације.

Подручје различитих алувијалних земљишта доминантно је прекривено шумском вегетацијом (плантажама топола и аутохтоним шумама врбе и топола, на око 670 ha), али и мозаичним комплексом остатака природних или природи блиских облика вегетације. Целокупно подручје представља део Газдинске јединице „Дунав“ којом газдује ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“, преко шумске управе „Рит“.

Слика – Састојинска карта ГЈ „Дунав“ на простору предметног плана (Преузето из Елабората Завода за заштиту природе Србије)

Састојине еуроамеричких топола (*Populus x euroamericana*) имају примарну функцију да штите насип и подручје северно од насипа од поплавних таласа Дунава. Такође, се користе за производњу дрвне масе и то као једна од најпродуктивнијих јединица у Србији. Плантаже брзорастућих топола и врба су кратке опходње, што периодично мења карактер простора.

Посебна вредност шума у форланду огледа се у њиховој очуваности надомак града, а нарочито у очувању квалитетних низијских аутохтоних шумских заједница као што су **шуме беле и бадемасте врбе** (*Salicetum albo – amygdalinae Slav. 1952*), **шуме беле врбе** (*Salicetum albae Issl. 1926*), **шуме беле и црне тополе** (*Populetum nigro – albae Slav. 1952*) и **шуме беле тополе и храста лужњака** (*Populeto albae-Quercetum roboris Jov.*).

Такође, овој газдинској јединици припадају и вештачки подигнуте састојине беле врбе у кубацима (ровови, позајмишта) настали, у небрањеном делу, копањем земље за изградњу одбрамбеног насипа. Састојина беле врбе сађена је у циљу заштите насипа и одбране од поплава.

Реализација планиране нове луке Београд са слободном зоном, трајно ће проузроковати чисту сечу већег дела шуме на предметном подручју. Промена намене шума и шумског земљишта дефинисана је чланом 10. Закона о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 и 89/15).

4.3. Постојећи саобраћај и саобраћајне површине

У оквиру границе Плана нема реализованих друмских саобраћајница као ни железничке инфраструктуре.

Подручје луке је планирано узводно од „Пупиновог моста” на 1182km десне обале Дунава, 12 km узводно од постојеће луке „Београд”.

Река Дунав је паневропски коридор VII и представља стратешки правац који треба да подстакне развој свих привредних грана. На Дунаву се обави 87 % укупног робног промета на унутрашњим пловним путевима Србије. Европска унија је препознавши потенцијале Дунава, иницирала Дунавску стратегију која треба да убрза равномерни регионални развој и побољша инфраструктуру целокупног дунавског слива.

Према препорукама Дунавске комисије које се односе на габарите пловног пута, пловни пут Дунава на делу од границе са Мађарском до Панчевачког моста има статус међународног пловног пута категорије VIc, док је пловни пут низводно од Панчевачког моста категорије VII.

4.4. Постојећа инфраструктурна мрежа и објекти

Водоводна мрежа и објекти

Територије у непосредном окружењу, у оквиру границе Генералног урбанистичког плана снабдевају се водом за пиће делимично из градског система цевоводом Ø600mm дуж Зрењанинског пута, а делом из локалног водовода ПКБ-а.

У садашњем тренутку систем водоснабдевања није изграђен до краја, те нема довољних капацитета за снабдевање планираних корисника.

На територији обухваћеној границом Плана нема инсталација градског водоводног система.

Канализациона мрежа и објекти

На територији обухваћеној границом Плана нема инсталација градског канализационог система.

Водопривреда

Простор луке се налази у инундацији (небрањеном подручју) реке Дунав, између живог тока реке и одбрамбеног насипа који је на коти 77,60mnm и који се плави при високим водостајима.

Коте терена разматраног подручја крећу се од 69.5mnm до 72,0mnm тако да се целокупна разматрана територија налази нивелационо испод максималног водостаја Дунава на коти 76.00mnm на ушћу Саве у Дунав, низводно од планиране локације.

Електроенергетска мрежа и објекти

У непосредној близини предметног Плана, налазе се трафостанице ТС 10/0,4 kV са електроенергетском мрежом водова 10 и 1 kV. Електроенергетски водови 10 и 1 kV су изведени надземно и мањим делом подземно.

Телекомуникациона мрежа и објекти

Дуж насипа уз границу предметног Плана, изведена је надземна тк мрежа.

Топловодна мрежа и објекти

На предметном простору не постоји изграђена топоводна мрежа и постројења.

Гасоводна мрежа и објекти

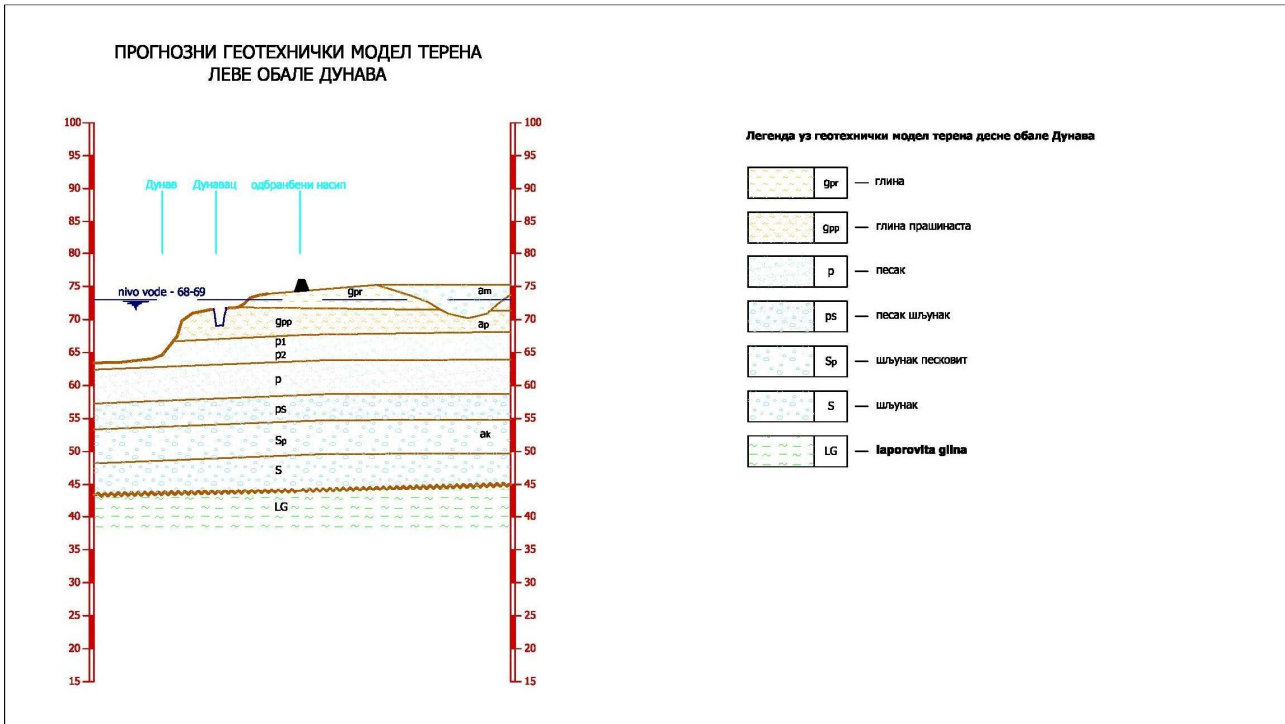
На предметном простору не постоји изграђена гасоводна мрежа и постројења.

4.5. Инжењерскогеолошке карактеристике терена

Према инжењерскогеолошкој реонизацији према погодности за градњу предметни терен припада неповољним теренима за урбанизацију рејон IIIB4. Овај рејон обухвата читаву леву обалу Дунава. У геолошкој грађи терена на овом простору учествују седименти алувијалне генезе, неуједначено хумифицирани у приповршинском делу до дубине од 0,5-1m. Ови седименти су у приповршинском делу терена смањених вредности физичко-механичких параметара, а са дубином им се побољшавају карактеристике. Подземна вода је утврђена на дубини од 0-2m. Формирана издан је у директној хидрауличкој вези са Дунавом. Локално, у зонама депресија, сезонски су могуће појаве забарења. Са геотехничког аспекта једино ограничење у оквиру овог рејона је уклањање приповршинског хумифицираног дела терена. Читаву луку треба да се ослања на претходно, адекватно, припремљен природан терен и стабилизван насип (у зависности од пројектоване коте нивелете луке која би требала да буде у складу са Студијом о уређењу Саве и Дунава „(Институт „Јарослав Черни“ из 1976. године). При избору коте нивелете простора на коме се планира изградња луке треба водити рачуна о податку да је формирана издан у директној хидрауличкој вези са Дунавом у зони од 1-2 km од Дунава, као и смањене вредности физичко-механичких параметара литолошких средина које изграђују приповршинске делове терена.

На основу прецизнијх података и детаљних геолошких истраживања треба усвојити нивелету платоа луке, како би се избегао утицај максималних вода Дунава. За ослањање лучког платоа, објеката, конструкција и саобраћајница треба извршити одређене санационе и мелиоративне мере којима се побољшавају карактеристике приповршинских делова терена па тек онда планирати насип који је неопходно адекватно припремити и стабилизвати, а потом приступити градњи планираних садржаја.

У даљој фази планирања извести детаљна геолошка истраживања а све у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима (Сл. гласник РС бр. 101/15).

4.6. Заштита природе

Заштита природе заснива се на очувању природних добара и природних вредности које се исказују биолошком, геолошком и предеоном разноврсношћу. Очување, заштита и одрживо коришћење природних вредности и природних добара спроводи се у складу са Законом о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10 и 14/16), Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11 и 14/16), Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10) и др.

Предметно подручје припада типу предела „Алувијалне заравни Панчевачког рита“. Форланд леве обале Дунава, због присуства остатака природних шума, шумских плантажа, бара и замочвареног земљишта, издваја се као један од два дефинисана варијетета овог типа предела, јер се разликује од доминантног карактера предела кога карактерише отвореност простора широких размера и дугих визура, које прекидају остаци шума, појединачни објекти и насеља. Оне представљају природну и визуелну границу предела Алувијалне заравни Панчевачког рита.

Захваљујући очуваном режиму периодичног плављења, форланд је задржао бројне природне процесе који омогућавају присуство богате флоре и фауне. Као својеврсно „еколошко острво“, које има висок степен међусобне зависности и условљености присутних елемената, поседује вредности значајне за очување биолошке (ботаничке, орнитолошке, ентомолошке и сл.) и станишне разноврсности. Предметни простор је део скоро потпуно континуалне плавне зоне која се протеже уз Дунав, која као коридор омогућује функционалну повезаност популација врста, посебно оних везаних за влажна станишта, на ширем простору Европе. Имајући у виду присуство бројних врста са међународним статусом заштите, овај простор превазилази оквире националног значаја у погледу заштите биодиверзитета.

На подручју форланда Београда и његовој ужој околини евидентирано је укупно 216 аутохтоних и алохтоних биљних врста, 136 врста птица, 139 врста инсеката (ентомофауне), 98 врста риба и колоуста (ихтиофауне) и 62 врсте сисара. Међу евидентираним врстама флоре и фауне, велики број врста и њихових станишта (воде, влажна станишта, кубаци,...) је строго заштићен у складу са одредбама националне легислативе, али и међународних конвенција које су ратификоване од стране наше земље (извор података: Елаборат Завода за заштиту природе Србије), са којима, кроз даљу разраду предметног подручја, треба ускладити планско решење.

Подручје планског обухвата у форланду леве обале Дунава (око 872 ha (95%)), као и река Дунав, представљају **Подручје еколошке мреже РС од међународног значаја**, кога на конкретном простору чине:

- **међународно значајно подручје за птице (Important Bird Area – IBA) под називом „Ушће Саве у Дунав“** (класификациони код RS017IBA), велико плавно подручје које обухвата ушће Саве у Дунав (10 km) и 39 km тока Дунава са приобаљем (од 1184. до 1145. km), укупне површине 9.808 ha. Значај подручја је у особеним алувијалним стаништима уз две велике реке, са бројним острвима, рукавцима и мртвајама, значајно за заштиту влажних станишта и врста, гнезђење, сеобу и зимовање птица;
- **еколошки коридор - река Дунав**, обухвата водоток и његов обалски појас.

Еколошком мрежом се управља на начин који обезбеђује очување повољног стања осетљивих, ретких и угрожених типова станишта од посебног значаја за очување популација строго заштићених и заштићених дивљих врста, од националног и међународног значаја, као и одржање и унапређење функционалне и просторне повезаности њених делова.

Мере заштите еколошке мреже прописане су Законом о заштити природе („Службени Гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/2010), Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10) и другим прописима.

Имајући у виду претходно наведено, очување вредних, ретких и угрожених типова станишта (биотопа), као и одрживо управљање еколошком мрежом, представља предуслов за очување природе.

4.7. Стање животне средине

На планском подручју и у непосредној околини не обавља се мониторинг квалитета ваздуха, земљишта и нивоа комуналне буке, осим праћења квалитета вода реке Дунав, на станици „Земун“, што је најближе мерно место планском подручју.

Река Дунав је један од главних реципијената свих отпадних и атмосферских вода са подручја града Београда. Имајући у виду да не постоје постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода, као ни уређаји за третман технолошких отпадних вода, у највећем броју предузећа, већи испусти градске канализације преко којих се изливају искоришћене воде представљају главне емитере загађујућих материја у воде Дунава и доводе до лошег квалитета воде.

Према физичко-хемијским, санитарно-микробиолошким и сапробиолошким показатељима воде Дунава треба да одговарају II класи бонитета.

На току Дунава кроз подручје града у 2012. години није постигнут добар хемијски статус. Од 30 узорка воде Дунава према свим испитиваним параметрима нормама за II класу вода, одговарала су само 2 узорка (6,7%). Одступања појединих микробиолошких и биолошких параметара, као и физичко-хемијских и хемијских параметара еколошког статуса и параметара хемијског статуса констатована су у 13 узорка (43,3%), док је у 15 узорка (50,0%) забележено само одступање неког од микробиолошких параметара. Колиформне бактерије (укупне и фекалне) су перманентно, а цревне ентерококе скоро стално присутне у води Дунава, што се нажалост понавља већ дуги низ година. Еколошки статус Дунава је према свим микробиолошким параметрима лош, као и санитарни статус, што значајно ограничава могућност коришћења његових вода.

Значајно је да на Дунаву најчешће нису регистроване приоритетне и приоритетне хазардне супстанце, међу којима има биокумулативних и канцерогених материја или су детектоване спорадично у веома ниским концентрацијама, које немају здравствени ни еко-токсиколошки значај.

Према Правилнику о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС“, бр. 74/2011) Дунав, као велика низијска река, са доминацијом финог наноса спада у водотоке типа 1.

Планско подручје, се према наведеном Правилнику налази на делу водног тела, Акумулација ХЕ Ђердап 1 од ушћа Саве до ушћа Тисе које је класификовано као значајно измењено водно тело, укупне дужине 45 km, шифра водног тела Д6, водно подручје Београд.

За предметни план донета је Одлука о изради стратешке процене утицаја **ППППН нове луке у Београду са слободном зоном** на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.2/2016) у оквиру које ће бити процењени утицаји планских садржаја и решења на чиниоце животне средине и у складу са тим дате мере и услови заштите животне средине као саставни и обавезујући део плана.

5. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА

Основна ограничења изградње и уређења обухваћеног подручја у односу на која ће се дефинисати планско решење у фази израде Нацрта плана у сарадњи са ЈКП и другим надлежним институцијама су:

- Недостатак саобраћајне и комуналне инфраструктуре које ће се дефинисати у фази израде Нацрта плана уз сарадњу са надлежним институцијама
- Према инжењерскогеолошкој реонизацији према погодности за градњу, предметни терен припада неповољним теренима за урбанизацију. У даљој фази планирања извести детаљна геолошка истраживања а све у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима (Сл. гласник РС бр. 101/15).
- Плављена инундација Дунава која захтева насипање терена. Пројекат насипања биће предмет засебне пројектне документације.
- Предметно подручје и непосредно окружење карактерише неуређен водни режим и високи ниво подземне воде, па је кроз израду пројектне документације потребно дефинисати хидротехничко решење којим се изградњом луке неће нарушити режим подземних и површинских вода у залеђу.
- Река Дунав и пловни пут (коридор VII). Обзиром на карактер поменутог коридора, све активности у простору потребно је ускладити са међународним правним оквиром (конвенције, уредбе, меморандуми...), као и домаћом законском регулативом, што ће се прецизно дефинисати у фази израде Нацрта плана у сарадњи са надлежним Министарством
- Предметно подручје представља **Подручје еколошке мреже РС од међународног значаја**. Уколико се у поступку издавања услова заштите природе, према члану 10, Закона о заштити природе („Службени Гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/2010 и 14/16), утврди да постоји вероватноћа да планови, основе, програми, пројекти, радови и активности могу имати значајан утицај на циљеве очувања и целовитост еколошки значајног подручја, Министарство, односно орган надлежан за послове заштите животне средине јединице локалне самоуправе, спроводи **оцену прихватљивости**. Имплементација пројеката се може одобрити једино у случају када се кроз поступак оцене прихватљивости утврди да планирана активност нема значајан негативан утицај на основне вредности (станишта и врсте) које су идентификоване за дато еколошки значајно подручје. За планове, основе и програме за које се, у складу са посебним законом, спроводи поступак стратешке процене и за пројекте, радове и активности за које се у складу са посебним законом, спроводи поступак процене утицаја, оцена прихватљивости спроводи се у оквиру тих поступака. **Мере заштите еколошке мреже** прописане су Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10) и другим прописима.

- Састојине еуроамеричких топола (*Populus x euroamericana*) имају примарну функцију да штите насип и брањено подручје од поплавних таласа Дунава. Такође, се користе за производњу дрвне масе и то као једна од најпродуктивнијих јединица у Србији.
- У складу са законским прописима Завод за заштиту природе Србије је 2013. године израдио Студију заштите „Форланд леве обале Дунава код Београда“ као стручну основу за израду предлога акта за проглашење заштићеног природног добра, која је 2015. године повучена из скупштинске процедуре пред усвајањем.

6. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Основни циљ израде Плана је да се уз рационално коришћење и очување природних ресурса и заштиту животне средине, дефинишу начини и услови уређења и опремања земљишта у планском подручју ради стварања планског основа за изградњу и одржив развој нове луке у Београду, која ће на пресеку два паневропска транспортна коридора (речног VII и друмског X), постати један од најважнијих транспортних чворова у овом делу Европе.

Нова лука са комплетном транспортном и логистичком подршком као и развијеним индустријским зонама у непосредном окружењу претендује да буде покретач развоја како региона тако и целокупне државе.

7. ПРЕДЛОГ ПЛАНСКОГ РЕШЕЊА

7.1. Планирана претежна намена површина

Предложене планиране намене површина су:

Површине јавне намене:

- саобраћај и саобраћајне површине,
- шуме
- комуналне делатности и инфраструктурне површине
- водне површине

Површине остале намене:

- привредне зоне

Предложене планиране намене површина приказане су на графичком прилогу бр. 3: „Предлог планиране намене површина“ Р 1 : 5000

7.1.1. Површине јавне намене

Планиране саобраћајне површине са пратећом инфраструктурном мрежом

Веза лучког комплекса са **примарном путном и уличном мрежом** на територији града, оствариваће се новом саобраћајницом на делу од подручја луке до планираног укрштаја Северне тангенте и пута ка насељу Борча.

Ова планирана веза ће захтевати детаљно планско сагледавање од подручја луке до постојеће трасе Северне тангенте као и препројектовање саобраћајног укрштаја којим ће бити омогућен пун програм веза односно и веза ка новој луци. Дужина ове приступне саобраћајнице износи око 3.5 km.

Железничка веза је планирана преко индустријског колосека који се из железничке станице Овча, на постојећој железничкој прузи Београд - Панчево издваја ка комплексу шећеране у Падинској скели.

Дужина нове железничке везе којом ће бити повезан лучки комплекс и постојећа железничка пруга у зони Падинске скеле износиће око 5 km.

У оквиру предметног лучког комплекса планиран је развој интерне друмске и железничке мреже која ће бити димензионисана у складу са процењеним потребама и технолошким активностима.

Лучко подручје

Учешће лучког подручја (базираног на основу достављене Студије изводљивости) у обухвату плана износи око 328 ha (укључујући и око 37 ha површине басена).

Лучко подручје обухвата пристаништа са басенима, лучке терминале и логистичке центре, у којима се врше лучке делатности као што су:

- наутичке услуге
- транспортне услуге
- остале привредне делатности

У оквиру комплекса нове луке планиран је развој свих подсистема савременог логистичког центра.

Планирано је да логистички центар повеже робне токове који се обављају са више различитих видова саобраћаја (водни, железнички и друмски).

У оквиру ове зоне као пратеће делатности лучког комплекса планирају се: складиштење, транспортне услуге, дистрибуција, одржавање возила и контејнера, управно административне делатности...

Планирано решење биће прецизно дефинисано у фази израде Нацрта плана кроз сарадњу са надлежним институцијама, у складу са важећом законском регулативом, међународним уговорима и конвенцијама и карактером планиране луке од међународног значаја.

Планирани урбанистички параметри за зону „ЛП“ су:

- Максимални индекс изграђености $I=0,3$;
- Максимални индекс заузетости $Z=30\%$;
- Максимална висина објеката у овој зони је $h=16m$ (у зависности од технолошког поступка ова висина може бити и већа).

У оквиру лучког подручја као и у регулацији саобраћајних површина, у зависности од функционално – техничких карактеристика и захтева, биће планиран одговарајући проценат зелених површина у даљој фази израде плана.

Укупна максимална БРГП у оквиру планиране зоне „ЛП“ процењује се на око **870.000m²**.

Планиране комуналне делатности и инфраструктурне површине

Водоводна мрежа и објекти

За потребе планираних корисника неопходно је да се целокупан водоводни систем повеже на градски систем доградњом примарних цевовода. У ту сврху планирани су:

- водовод $\varnothing 500mm$ дуж Зрењанинског пута од петље-саобраћајнице Северна тангента са повезивањем на постојећи водовод $\varnothing 500mm$ у Зрењанинском путу;

- водовод Ø500mm дуж Северне тангенте са повезивањем на постојећу примарну мрежу градског водоводног система у Земуну и планирани водовод Ø500mm у Зрењанинском путу.

Након изградње планираних примарних цевовода, за потребе водоснабдевања будуће луке могуће је остварити прикључак на планирани цевовод Ø500mm у регулацији Северне тангенте. Траса прикључног водовода на градски водоводни систем је дуж планиране саобраћајне везе на предметну саобраћајницу.

С обзиром да планирани примарни цевоводи градског система нису димензионисани на коначну фазу изграђености луке, потребно је хидраулички проверити капацитет планираних примарних цевовода и по потреби повећати њихов капацитет (пречник) у зависности од потреба луке за санитарном, технолошком и водом за потребе противпожарне заштите.

Канализациона мрежа и објекти

Примарна канализациона мрежа и објекти за потребе евакуације употребљених вода планирана је Регулационим планом за изградњу примарних објеката и водова Банатског канализационог система („Службенилист града Београда“ бр.16/96) и у различитим су фазама реализације, од планираних до делимично изведених.

С обзиром на велику удаљеност објеката Банатског канализационог система, на изолованим деловима система где не постоји могућност брзог прикључења на градску канализацију, планира се изградња локалног постројења за пречишћавање отпадних вода „Црвенка“ уз Северну тангенту са испустом у Дунав за чије прецизно дефинисање је потребна израда пројектне и планске документације. Предметна локација постројења за пречишћавање отпадних вода може бити искоришћена и за прихват употребљених вода са простора луке у коначној фази изграђености.

До изградње предметног постројења за пречишћавање отпадних вода, евакуацију употребљених вода са простора луке вршити локално.

Реципијент атмосферских вода је река Дунав. Све атмосферске воде са простора луке прихватити и након пречишћавања упустити у Дунав.

Водопривреда

Пре било каквих радова на предметном подручју потребно је:

- урадити пројектну документацију којом би се дефинисала минимална планирана кота терена имајући у виду Генерални пројекат заштите Београда од великих вода Дунава и Саве (Институт Јарослав Черни – 2013. Године)
- дефинисати планирани начин евакуације атмосферских вода са тог простора.
- урадити модел обалоутврде у циљу њеног обликовања ради смањења засипања наносом, узимајући у обзир дефинисану регулациону линију Дунава.

Електроенергетска мрежа и објекти

Напајање планираних потрошача биће оријентисано на постојећу или планирану електроенергетску мрежу, односно напојне трафостанице у ширем окружењу, што ће се дефинисати кроз даљу сарадњу са "ЕПС Дистрибуцијом" и ЈП "Електромреже Србије" у току израде Нацрта плана.

Телекомуникациона мрежа и објекти

У циљу једноставнијег решавања потреба за новим прикључцима као и преласка на нове технологије, потребно је у оквиру планираних саобраћајница предвидети приступ свим планираним објектима путем тк канализације.

Прикључење планираних телекомуникационих корисника (за телекомуникационе, дојавне и сигналне системе) биће дефинисано кроз даљу сарадњу са Предузећем за телекомуникације "Телеком Србија" у току израде Нацрта плана.

Гасоводна мрежа и објекти

Према Плану генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе - град Београд (целине I – XIX) ("Службени лист града Београда", бр. 11/16), планира се изградња деонице дистрибутивног гасовода притиска $p=6\div 16$ бар-а у коридору саобраћајнице Северна тангента, чиме би се стекли услови за гасификацију планираних садржаја Луке и њено прикључење на градски гасоводни систем Београда.

Обновљиви извори енергије

На предметној локацији могуће је за производњу топлотне и електричне енергије користити обновљиве изворе енергије и то пре свега соларну и геотермалну енергију.

Коришћење сунчеве енергије би пре свега служило за задовољење локалних нискотемпературних потреба, у првом реду припреме потрошне топле воде и примену топлотних пумпи за грејање и хлађење.

Такође, применом технологија фотонапонске конверзије у посебним колекторима могуће је коришћење сунчеве енергије за производњу електричне енергије.

Према постојећим геолошким индикацијама, приступачни су ресурси подземних вода. Захватањем подземних вода преко истражно-експлоатационих бунара и потом проласком кроз топлотне пумпе и екстракцијом топлоте ствара се одговарајућа топлотна енергија коју је потом могуће користити.

Планиране шуме

Планиране шуме обухватају површину од око 86 ha.

На подручју кубика и у непосредном окружењу, између комплекса луке и насипа, планирано је пошумљавање аутохтоним врстама (уз максимално очување постојеће вегетације), у циљу очувања влажних станишта и континуитета целокупног форланда, што обезбеђује кретање врста и очување биодиверзитета.

7.1.2. Површине остале намене

Планиране привредне зоне

Планиране привредне зоне обухватају површину од око 270 ha.

У оквиру привредне зоне планирана је реализација Слободне зоне Београд. Слободна зона је инфраструктурно опремљен простор у оквиру кога се могу обављати производне и услужне делатности под одређеним стимулативним погодностима.

У оквиру основне намене као компатибилне делатности могу се планирати и комерцијални садржаји.

Планирани урбанистички параметри за ову зону су:

- Максимални индекс изграђености $I=0,5$;
- Максимални индекс заузетости $Z=50\%$;
- Максимална висина објеката у овој зони је $h=16m$ (у зависности од технолошког поступка ова висина може бити и већа).

У оквиру привредних зона, у зависности од функционално – техничких карактеристика и захтева, биће планиран одговарајући проценат зелених површина у даљој фази израде плана.

Укупна максимална БРГП у оквиру планиране зоне „П” процењује се на око **1.350.000m²**.

7.3. Предлог основних урбанистичких параметара и процена планиране БРГП

НАМЕНА ПОВРШИНА	постојеће (ha)	%	планирано (ha)	%
водне површине*	158	18	225	26
шуме	715	82	86	10
привредна зона	-	-	271	31
саобраћајне површине/лучко подручје	-	-	291	33
УКУПНО	873	100	873	100

Табела биланса предложених намена површина (оријентационо)

* обухваћена и површина акваторије Дунава која се налази у оквиру границе плана и која износи око 71 ha.

	ПОСТОЈЕЋЕ (оријентационо)	УКУПНО ПЛАНИРАНО (пост.+ново) (оријентационо)
површина плана	873 ha	
БРГП саобраћајних површина	0 m ²	870.000 m ²
БРГП привредних зона	0 m ²	1.350.000 m ²
БРГП укупно	0 m²	2.220.000 m²

Табела процењене планиране БРГП

8. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Очекивани ефекти планирања су:

- Свеобухватна просторно-функционална трансформација подручја дунавског приобаља;
- Опремање предметног подручја објектима и мрежама комуналне и саобраћајне инфраструктуре;
- Изградњом нове луке отвара се могућност трансформације квалитетног градског простора у ужем центру Београда, на месту постојеће луке, у адекватније и профитабилније централне садржаје, чиме ће се у значајној мери побољшати и квалитет животне средине;
- Унапређење ефективности транспортног саобраћаја;
- Повећање броја радних места и прихода од такси и пореза.

Саставни део Елабората за рани јавни увид су и:

II ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

1. ШИРА СИТУАЦИЈА СА ГРАНИЦОМ ПЛАНА И ПЛАНИРАНИМ
САОБРАЋАЈНИМ ПРИКЉУЧЦИМА НА ОРТОФОТО СНИМКУ	P 1: 50000
2. ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА ПОВРШИНА	P 1: 5000
3. ПРЕДЛОГ ПЛАНИРАНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА	P 1: 5000

III ДОКУМЕНТАЦИЈА

1. Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене нове луке у Београду са слободном зоном („Службени гласник РС“, бр. 22/16)
2. Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене нове луке у Београду са слободном зоном на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.2/2016)